

Doorontwikkeling boa-team

Handhaving Openbare Ruimte
2025

Inhoud

DOORONTWIKKELING

- 03** Samenvatting
- 04** Introductie
- 07** Huidige situatie
- 09** Inzet handhaving

Samenvatting

Introductie

Aanleiding en context

Sinds eind jaren '80 zijn 'niet-politie-aanbieders van politiewerk' de Nederlandse straten op gegaan. Deze ambtenaren zijn in dienst van de Nederlandse gemeenten. In de beginjaren was dit in de vorm van stadswachten en sinds begin van de 21e eeuw zijn dit handhavers. Er zijn drie algemene verklaringen voor de introductie van handhavers:

1. Gebrek aan politiecapaciteit om criminaliteit en wanorde aan te pakken;
2. Veranderingen in de stedelijke omgeving, met als gevolg afname van de tolerantie voor antisociaal gedrag;
3. Verplaatsing en herdefiniëring van politietaken ('serieuzer' politiewerk).

De gemeenteraad heeft steeds meer een regierol gekregen in het lokale veiligheidsbeleid. Met het middel 'Handhaving' worden taken op het vlak van leefbaarheid steeds meer overgenomen door de gemeente. Bovendien zijn burgers steeds meer gewend geraakt aan de zichtbaarheid en bevoegdheden van boa's op straat. Sinds het coronatijdperk zijn de ontwikkelingen op het gebied van taken, rollen en bevoegdheden in stroomversnelling gekomen. De boa's hebben extra taken erbij gekregen en zijn nog meer op de voorgrond getreden. De vraag naar meer (licht) blauw op straat blijft aan de orde, waaraan de politie alleen niet kan voldoen. Dit komt door de herdefiniëring van de politietaak. De taak van de politie in het handhavingsdomein is verkleind vanwege gespecialiseerde inzet: bewaken en beveiligen, aanpak georganiseerde misdaad en terrorisme.

De boa heeft nu een belangrijke rol binnen het systeem voor toezicht en handhaving. De inzet van boa's ziet toe op het op peil houden van de leefbaarheid in de dorpen en wijken. Hierdoor is er vraag naar verdere professionalisering en een nog nauwere samenwerking tussen boa's en de politie om duidelijke rollen en taken te definiëren bij het uitvoeren van toezicht en het handhaven op wet- en regelgeving.

De VNG heeft een gezamenlijke actieagenda opgesteld: 'Gemeentelijke handhaving 2022-2024, Gemeentelijke handhaving als professie!' Deze actieagenda stelt dat de stip op de horizon een professioneler handavings- en toezichtapparaat is met een duidelijke taak en goede (operationele) samenwerking met in- en externe veiligheidspartners, met name politie. Ook een apparaat dat wendbaar en voldoende adaptief is om (lokale) ontwikkelingen in criminaliteits- en leefbaarheidsvraagstukken en verwachtingen in de samenleving bij te houden.

Toekomstbeeld

In opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is vanuit de stichting Maatschappij en Veiligheid het essay 'Lokaal Veiligheidsbeleid in 2030' geschreven. In dit essay worden de trends en ontwikkelingen geschetst die de komende jaren voor het lokaal veiligheidsbeleid van belang zijn. Een aantal belangrijke aspecten in relatie tot (gemeentelijk) toezicht en handhaving wordt hieronder opgesomd.

- Een goed georganiseerde toezicht- en handhavingfunctie is een vitale basisvoorziening voor een samenleving. Dit zal de komende jaren alleen maar aan belang winnen door o.a. individualisering en verstedelijking. De basis op orde is de leefbaarheid in de wijk. Dit heeft ook zo zijn positieve doorwerking op het terugdringen van de georganiseerde criminaliteit.
- Van goed georganiseerd toezicht en handhaving gaat een dubbel effect uit, namelijk: de activiteiten zelf, maar ook om het effect ervan op het gedrag van burgers. Daar waar toezicht en handhaving aanwezig zijn, zullen burgers dit als aanmoediging beschouwen zich aan de regels te houden.
- Ook het 'slimmer' handhaven en het gebruik van technologieën zullen in de toekomst naar verwachting meer worden toegepast binnen het lokale toezicht en handhaving. Naar verwachting zal het toepassen van informatie gestuurd werken en het betrekken van sociale media bij de inzet van boa's toenemen.
- De beschikbare boa-capaciteit in verhouding tot het aantal inwoners loopt tussen gemeenten sterk uiteen. Er is nog geen eenduidige norm voor het aantal boa's per aantal inwoners. In zijn algemeenheid wordt nu voor het aantal boa's veelal de norm 1 op 5000 inwoners gehanteerd. Naar verwachting zal in de toekomst er wel een norm zijn en zal deze voor boa's eerder hoger dan lager zijn dan 1 op 5000 inwoners.
- De boa's zullen naar verwachting een steeds dominantere rol gaan spelen in de uitvoering van het lokaal veiligheidsbeleid. Er zal een verdere professionalisering van boa's plaatsvinden. De verwachting is ook dat het takenpakket van boa's verder zal worden uitgebreid. De inzet van boa's zal in de toekomst breed geaccepteerd zijn. Dit mede door professionele ontwikkeling van boa's en de vermindering van politie-inzet in het handavingsdomein vanwege de taakverschuiving in prioriteiten bij de politie.

Gezien deze steeds verder doorontwikkelde rol van de boa's, maatschappelijke veranderingen en de vraagstukken over de bevoegdheden en bewapening van boa's, zal het ministerie van Justitie en Veiligheid een traject starten waarin het boa-stelsel geëvalueerd zal worden.

De VNG omschrijft in 'Kwaliteit en opleiden gemeentelijke boa's' haar wens voor een stelsel dat beter aansluit bij de behoeften van deze tijd. Dit betekent onder andere dat er meer aandacht komt voor differentiatie in opleiding en training, waarbij de leerlijnen doorlopend worden afgestemd op de veranderende eisen van het vak. Een belangrijk doel is om de kwaliteit van opleidingen en trainingen voor boa's te verbeteren, met speciale aandacht voor arbeidsmobiliteit.

Het uitgangspunt van deze benadering is om een samenhangend en toekomstbestendig systeem te creëren, dat niet alleen als solide basis dient voor de boa's van nu, maar ook als een aantrekkelijk perspectief voor toekomstige boa's. Er wordt ingezet op een leven lang ontwikkelen en continue professionalisering vanuit de insteek: groeien, boeien en binden.

Methode

Dit document 'Doorontwikkeling boa-team' zal aangeven waar team handhaving van de gemeente Dijk en Waard zich naartoe beweegt en hoe deze professionalisering zich vormgeeft. Hiervoor zijn verschillende beleidsstukken geanalyseerd en interviews gehouden met de burgemeester, leidinggevenden, de boa's en de ketenpartners. Daarnaast is er meegelopen op straat met de boa's.

Wat voor handhaving is wenselijk in de gemeente Dijk en Waard? Wat zijn de taken van de boa's die hierbij komen kijken? Deze doorontwikkeling werkt toe naar de stip op de horizon voor team handhaving om zo als team bij te dragen aan een veilige en leefbare gemeente Dijk en Waard.

Dit document is opgesteld door een extern bureau in de periode 2023-2024. Hierbij is gebruik gemaakt van de toen geldende wet- en regelgeving, beleidskaders en praktijkervaringen. Sindsdien hebben een aantal relevante ontwikkelingen plaatsgevonden, die in het document zijn verwerkt.

Huidige situatie

Om de ontwikkeling van de boa inzichtelijk te maken, wordt hieronder een onderscheid gemaakt tussen boa 1.0, boa 2.0 en boa 3.0.

Boa 1.0

Boa 1.0 verwijst naar de eerdere versie van de boa's en de oorspronkelijke rol die ze toen vervulden. In 2020 bevonden de boa's van de gemeente Dijk en Waard zich ongeveer op dit niveau. Team handhaving bestond uit slechts 5 boa's. Naast de reguliere dag inzet werkten de boa's 1 avonddienst per week en slechts 1 zaterdag of zondag per maand. Daarnaast beschikten de boa's niet over geweldsbevoegdheden (Regeling Toetsing en Geweldsbeheersing) .

- De boa vervult traditionele handhavingstaken in de openbare ruimte. Ze zijn verantwoordelijk voor het controleren van vergunningen en het uitdelen van bekeuringen bij overtredingen, bijvoorbeeld parkeerovertredingen of openbare dronkenschap.
- De boa werkt reactief.
- De boa is voornamelijk overdag inzetbaar.
- De boa heeft beperkte bevoegdheden. Daarnaast moet het beroep in de boa 1.0 rol nog verder ontwikkeld en gestandaardiseerd worden.
- Opleidingen of trainingen specifiek voor boa's zoals die tegenwoordig beschikbaar zijn, worden niet gevolgd.

Boa 2.0

Boa 2.0 is een geavanceerde versie van boa 1.0. Boa's 2.0 ontwikkelen zich tot meer veelzijdige en proactieve handhavers, waarbij ze niet alleen optreden tegen overtredingen, maar ook preventieve maatregelen nemen en actief samenwerken met andere partijen om de leefbaarheid te vergroten. Boa 2.0 is de positie waarin de meeste boa's van gemeente Dijk en Waard zich bevinden. De boa's zijn 5 à 6 avonddiensten per week en in de weekenden inzetbaar. In oktober 2023 is het handhavingsarrangement ondertekend, wat de samenwerking tussen politie en handhaving bevordert. Bovendien hebben de wijkboa's hun intrede gedaan. Hierdoor zijn de boa's meer betrokken bij gemeenschapsgerichte activiteiten. Ook hebben de boa's in oktober 2023 handboeien uitgereikt gekregen en zijn ze bevoegd om geweld te gebruiken. Tot slot zijn de boa's van de gemeente Dijk en Waard in maart 2024 uitgerust met bodycams.

- Boa 2.0 heeft een uitbreiding van het takenpakket. Naast het uitdelen van bekeuringen en handhaven van lokale wetgeving (APV en VFL), wordt de boa ook meer betrokken bij preventieve maatregelen.
- De boa werkt meer samen met andere overheidsinstanties, zoals politie, jongerenwerk en gemeentelijke diensten (zoals team veiligheid en afdeling parkeren). Deze samenwerking zorgt voor een integrale aanpak van maatschappelijke vraagstukken.

- Daarnaast wordt de boa ondersteund met technologieën. Denk hierbij aan de bodycam en mobiele apps voor rapportages.
- Ook is de boa meer betrokken bij gemeenschapsgerichte activiteiten. Ze zijn aanwezig bij buurtbijeenkomsten, evenementen en voorlichtingscampagnes.

Boa 3.0

Boa 3.0 is nog verder ontwikkeld dan boa 2.0. De basis van het handhavingsteam van de gemeente Dijk en Waard staat, zoals hierboven omschreven. Dit maakt dat het tijd is voor een verdere professionaliseringslag: boa 3.0. Echter is dit niet zwart-wit; de professionalisering moet aansluiten bij de bekwaamheid en de bevoegdheid van de boa's van de gemeente Dijk en Waard. Boa 3.0 betekent onder andere dat de boa alle dagen van de week inzetbaar is, overdag en in de avonden. Daarnaast zijn de boa's gespecialiseerd in bepaalde gebieden: in de gemeente Dijk en Waard betreft dit jeugd, ondermijning, water en alcoholwet. Om deze specialisaties optimaal in te zetten, zullen er incidenteel diensten gedraaid worden in het weekend tot 01:00u. Daarnaast gaat de boa 3.0 informatie gestuurd te werk en speelt de wijkboa een belangrijke rol. De boa werkt proactief en weet een netwerk op te bouwen en te onderhouden.

- De boa 3.0 heeft zich nog verder gespecialiseerd in bepaalde gebieden, zoals jeugdproblematiek, ondermijning of de alcoholwet. Door zich te specialiseren, kunnen de boa's gericht en effectiever optreden in hun specifieke gebied.
- De boa toont veel eigen initiatief en werkt zelfstandig.
- De boa 3.0 werkt informatie gestuurd. Er wordt gebruik gemaakt van slimme surveillance systemen en data-analyse om misstanden en problemen in kaart te brengen.
- De boa werkt samen met andere overheidsinstanties, en weet dit netwerk ook te onderhouden en uit te breiden.
- Naast handhaving, legt de boa 3.0 nadruk op preventieve maatregelen en educatie. Ze zijn actief betrokken bij voorlichting en bewustmakingscampagnes om problemen te voorkomen en de samenleving bewuster te maken van bepaalde gedragingen en gevolgen.
- Burgerschap en gemeenschapsgericht. De boa 3.0 is meer dan alleen handhaver. De boa is een actieve partner in de gemeenschap en bevordert een positieve relatie met de burger. Hij/zij fungeert als aanspreekpunt en stimuleert samenwerking tussen burgers en overheid om gezamenlijk de leefbaarheid te vergroten. Hiervoor is een grote rol weggelegd bij de wijkboa.
- De wijkboa behandelt meldingen in zijn wijk en kijkt naar een constructieve oplossing als hier een terugkerend probleem aan ten grondslag ligt.
- De boa 3.0 is flexibel inzetbaar op verschillende tijdstippen en locaties, afhankelijk van de behoeften van de gemeenschap. Ze kunnen reageren op opkomende uitdagingen en snel inspelen op veranderingen in de samenleving.

Inzet handhaving

De professionalisering van de boa's wordt ook doorontwikkeld in het kader van de taken van de boa. Een aantal landelijke pilots zijn daar een voorbeeld van: verkeershandhaving, domeinoverstijgend werken en domeinoverstijgende bevoegdheden. Deze pilots hebben ervoor gezorgd dat de bevoegdheden van de boa's verder zijn uitgebreid.

Meer en meer vormen de handhavings- en toezichtstaken van gemeenten een integraal onderdeel van het veiligheidsdomein. Hierin spelen gemeenten een belangrijke rol in de informatie keten voor zichzelf, maar ook voor de politie en het Openbaar Ministerie. In veel opzichten zijn de gemeentelijke toezicht- en handhavingstaken volwassen geworden. Dit heeft ook tot gevolg dat er meer wordt gevraagd aan opleidingen en competenties van boa's.

Iedere vier jaar stelt de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan vast. In dit Integraal Veiligheidsplan worden prioriteiten op het gebied van veiligheid binnen de gemeente vastgesteld. Deze lokale prioriteiten vormen de basis voor de inzet van handhaving. In dit document wordt een onderscheid gemaakt tussen de basistaken van de boa (bevoegdheden domein I), de taken van de boa die voortkomen uit het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026, en taken die de rol van de boa in de openbare ruimte nog verder uitbreiden .

Basistaken	Taken IVP	Uitbreiden taken
Afval	Jeugd	Alcoholwet
Hondenoverlast	Ondermijning	Evenementen
Parkeren	Verkeersveiligheid	Water
	Zorg (omgaan met verward gedrag)	

Basistaken

Onder de basistaken wordt verstaan afval, hondenoverlast en parkeren. Dit zijn de 'klassieke' boa-taken en worden al door de boa 1.0 opgepakt.

Afval

Afvalproblemen, zoals zwerfafval of illegale stortplaatsen, tasten de leefbaarheid van de omgeving aan. Boa's hebben een actieve rol bij het signaleren van verkeerd aangeboden afval, vooral bij bijplaatsingen. In de gemeente Dijk en Waard wordt strafrechtelijk gehandhaafd op overtredingen m.b.t. afval. Advies is om dit niet te wijzigen. Dit bespaart namelijk juridische capaciteit. Daarnaast worden de boa's verplicht contact op te nemen met de overtreder en het gesprek aan te gaan, aangezien de verdachte gehoord dient te worden.

De inzet wordt geprioriteerd daar waar het afval tot overlast leidt. De relevante informatie wordt verzameld en vastgelegd in het registratiesysteem van de boa's (CityControl). Er wordt gekeken naar hotspots en vastgelegde informatie bepaalt de inzet. Deze rol is weggelegd voor de informatie specialist.

Hondenoverlast

De aanpak van hondenoverlast is onderdeel van de integrale boa-taak. Het niet opruimen van hondenpoep zorgt voor veel overlast en tast de leefbaarheid binnen de gemeente Dijk en Waard aan. In het Integraal Veiligheidsplan staat dat hondenpoep de meeste overlast veroorzaakt volgens de inwoners van gemeente Dijk en Waard. Het doel van handhaving is om deze overlast te beperken. Dit wordt gedaan door middel van het geven van waarschuwingen en bekeuringen. Bovendien kunnen boa's ook handhaven op aanlijngesloten. In Dijk en Waard zijn 51 locaties aangewezen waar honden los mogen lopen. Dit staat aangegeven middels bebording. Buiten deze plaatsen moet de hond binnen de bebouwde kom overal zijn aangelijnd.

Daarnaast kunnen burgers via de website van de gemeente melding maken wanneer zij te maken hebben gehad met een gevaarlijke of bijtende hond. De boa's hebben bijtincidenten overgenomen van de politie. De boa draagt in dit proces zorg voor wederhoor. De bevindingen van de boa worden verstuurd naar de handhavingsjurist, die het proces verder oppakt. Daarna is het de taak van de boa om te handhaven op het eventuele muilkorf- en aanlijngesloten.

Parkeren

Parkeeroverlast raakt direct aan de leefbaarheid in de buurten, zeker in een snelgroeiende gemeente zoals Dijk en Waard. De snelle groei en veranderingen binnen gemeente Dijk en Waard hebben gezorgd voor een integrale aanpak van het parkeerbeleid. Het Integraal Parkeerbeleid 2024–2030 biedt kaders en instrumenten om knelpunten duurzaam, veilig en toekomstgericht aan te pakken. Het nieuwe parkeerbeleid vergt meer handhaving. Hierbij spelen boa's een

belangrijke rol. In 2025 wordt het vergunninghoudersgebied stap voor stap uitgebreid en de papieren vergunningen hebben plaatsgemaakt voor digitale vergunningen. De boa's zijn zichtbaar aanwezig en aanspreekbaar in de wijken. Boa's koppelen het handhaven op parkeervergunningen aan bewonerscommunicatie en het informeren over de nieuwe maatregelen m.b.t. het integraal parkeerbeleid 2024-2030. Ervaring leert dat het handhaven op parkeervergunningen arbeidsintensief is. Het vergunninghoudersgebied is uitgebreid en ieder voertuig dient handmatig gecontroleerd te worden. In het Integraal parkeerbeleid 2024-2030 is daarom geschreven dat extra inzet van boa's en (digitale) kentekenhandhaving nodig is om de intensievere handhaving efficiënter uit te voeren. Hierbij is het gebruik van een scanauto nodig voor kentekenhandhaving. Tot die tijd zal handhaving op parkeervergunningen handmatig uitgevoerd worden door boa's.

Taken Integraal Veiligheidsplan

In het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 van de gemeente Dijk en Waard zijn 4 strategische thema's vastgesteld. Drie van deze thema's zijn van toepassing op het werk van de boa's: veilige woon- en leefomgeving, ondermijning en zorg en veiligheid. In deze doorontwikkeling worden de drie thema's uitgewerkt in vier thema's:

- Jeugd
- Verkeersveiligheid
- Ondermijning
- Zorg (omgaan met verward gedrag)

Jeugd

In het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 van de gemeente Dijk en Waard wordt jeugd beschouwd als doelgroep in plaats van een (veiligheids-)thema zelf. Het onderwerp jeugd is immers met veel thema's verweven. Jeugd is echter wel een specifieke taak van de boa's. Jeugdboa is een specialisme omdat het zich richt op specifieke uitdagingen en behoeften met betrekking tot jongeren in de samenleving. Jongeren krijgen te maken met specifieke problemen en risico's die verschillen van volwassenen. Door jeugdboa's te erkennen als specialisme, kunnen boa's gericht en effectiever optreden m.b.t. jeugdproblematiek. Daarnaast vraagt het om een specifieke opleiding voor en competenties van de boa.

In 2023 werd de aanpak van jeugdproblematiek op straat in de gemeente Dijk en Waard vormgegeven door drie afzonderlijke partijen: de boa's, The Flying Dutchman en MET-jongerenwerkers. De samenwerking tussen deze partijen was minimaal.

- Boa's. Binnen team Handhaving zijn er twee boa's die een jeugdboa-opleiding hebben afgerond in het najaar van 2023. In januari 2025 zijn nog twee jeugdboa's aangesteld, die een opleiding jeugdboa gaan volgen. Hierdoor wordt een gedeelte van het uitbestede specialisme aan The Flying Dutchman weer teruggehaald binnen team handhaving.
- The Flying Dutchman. De medewerkers van The Flying Dutchman werken in een toezichthoudende rol. Ze werken voornamelijk in de avonduren. The Flying Dutchman maakt dagelijks een rapportage van hun werkzaamheden en bevindingen en deelt deze rapportage met o.a. de boa's.
- MET jongerenwerkers. Het team bestaat uit 12 jongerenwerkers die verschillende werkzaamheden verrichten. Onder andere aanwezigheid op de middelbare scholen, coachingtrajecten, en zogeheten ambulante diensten (op straat).

In 2023 was onduidelijk wie bij beide partijen als jongerenwerker of jeugdboa werkzaam was. Ook was er tussen de boa's en jongerenwerkers onderling geen kennis welke taken en rollen ze hebben. Ondanks dat deze taken en rollen verschillend zijn, kunnen de boa's en jongerenwerkers een aanvulling zijn op elkaars werk. Boa's kunnen jongeren bijvoorbeeld doorverwijzen naar de jongerenwerkers en boa's en jongerenwerkers kunnen jeugd hotspots met elkaar delen. Verbinding met ketenpartners is belangrijk in het werk van de boa's. Sinds 2024 is de samenwerking met de Flying Dutchman en MET jongerenwerkers verbeterd. Zo zijn er gezamenlijke WhatsApp-groepen, vinden er overleggen plaats en worden er gezamenlijke diensten gedraaid.

De taken van de jeugdboa's kunnen als volgt worden omschreven:

- Rapporteren en signaleren. De jeugdboa rapporteert over situaties en problemen die hij/zij tegenkomt. Signalen worden tevens gedeeld in de groepsapp waar onder andere politie, jongerenwerkers en boa's zitten. Dit betreft voornamelijk locaties (hotspots). Daarnaast ziet de jeugdboa trends in jeugd hotspots en jeugd gerelateerde overtredingen. Uiteindelijke doel is dat alle betrokken partijen buiten informatie vastleggen en samenbrengen. Vanuit hier wordt een actieplan gemaakt (team Veiligheid).
- Preventief optreden. De jeugdboa houdt toezicht op plekken waar jongeren samenkomen, zoals hangplekken en parken, om overlast en mogelijke problemen en vandalisme te voorkomen.
- Repressief optreden. Ze spreken jongeren aan op hun gedrag en proberen hen bewust te maken van de gevolgen van hun acties. Dit gebeurt allereerst via een gesprek. Wanneer dit niet werkt, zal er sanctionerend worden opgetreden waar mogelijk. Het doel is namelijk gedragsverandering, en niet sanctioneren.
- HALT-verwijzingen. De boa's mogen in drie gevallen jongeren doorverwijzen naar HALT: alcohol voor handen hebben, openbare dronkenschap en het buiten de toegestane tijden afsteken van consumentenvuurwerk of APV-feiten gerelateerd aan vuurwerk.

Ondermijning

Ondermijning verwijst naar criminele activiteiten die de legale samenleving ondergraven, zoals drugshandel, witwassen en illegale handel. De aanpak van ondermijning is al lang geen exclusieve taak meer van de politie en het Openbaar Ministerie. Gemeenten vervullen een belangrijke regierol in de aanpak van ondermijning. Een effectieve aanpak vraagt om een georganiseerde overheid die alle beschikbare middelen en instrumenten inzet. Boa's spelen hierbij een belangrijke rol en hebben een oog en oor functie.

Boa's kunnen informatie verzamelen en verdachte situaties signaleren tijdens hun reguliere werkzaamheden op straat. Deze informatie kan doorgegeven worden aan de politie en andere opsporingsdiensten, wat kan helpen bij het identificeren en het aanpakken van ondermijnende activiteiten. Het is hierbij essentieel dat boa's goed worden getraind en samenwerken met andere instanties om effectief bij te dragen aan de strijd tegen ondermijning. Bovenstaand sluit aan bij de wens die wordt uitgesproken in het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026: 'Het verstevigen van de informatiepositie op het gebied van ondermijning' en 'Het planmatig handhaven en het versterken van de samenwerking met partners hierin'.

De boa's, en vooral de wijkboa's, zijn een belangrijke schakel in de aanpak van ondermijnende criminaliteit omdat zij vaak in direct contact staan met de lokale gemeenschappen en ondernemers. Door hun aanwezigheid op straat kunnen zij verdachte activiteiten en afwijkend gedrag opmerken dat mogelijk wijst op ondermijnende activiteiten. Ze zijn getraind om situaties te herkennen die kunnen duiden op illegale activiteiten, zoals drugshandel op straat of illegale prostitutie.

Bovendien kunnen boa's ook een preventieve rol spelen in het voorkomen van ondermijnende activiteiten. Door zichtbaar en proactief op te treden, kunnen zij een ontmoedigend effect hebben op criminele activiteiten in de openbare ruimte. Dit kan variëren van het aanpakken van illegale straathandel tot het controleren van vergunningen en het tegengaan van illegale praktijken op bedrijventerreinen. Bedrijventerreinen zijn namelijk kwetsbare locaties omdat ze niet vaak in beeld komen op basis van meldingen. Door de aanwezigheid van boa's krijgt de gemeente Dijk en Waard meer zicht op wat er zich afspeelt op bedrijventerreinen.

Een goede samenwerking tussen boa's en andere opsporingsdiensten, zoals politie en de Belastingdienst, is cruciaal om ondermijnende criminaliteit effectief aan te pakken. Boa's kunnen informatie verzamelen en doorgeven aan deze ketenpartners, wat kan leiden tot verdere onderzoeken en acties tegen criminele netwerken die proberen te opereren in de legale samenleving.

Al met al spelen boa's een waardevolle rol bij het bestrijden van ondermijning, niet alleen door het opsporen en rapporteren van verdachte activiteiten, maar ook door het bevorderen van een veilige en leefbare omgeving voor alle burgers. Hun aanwezigheid en betrokkenheid in de samenleving maken hen waardevolle partners in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit.

Verkeersveiligheid

In het Integraal Veiligheidsplan wordt omschreven dat uit de burgerpeiling verkeersveiligheid als tweede punt wordt genoemd. Boa's spelen een belangrijke rol in het voorkomen van verkeersoverlast. Echter zijn de boa's niet voor alle feiten m.b.t. verkeersoverlast bevoegd. De boa's zijn bevoegd om te handhaven op overtredingen van artikel 5 van de Wegenverkeerswet en het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV) wanneer het stilstaand verkeer betreft. Daarnaast zijn de boa's bevoegd voor 10 artikelen van het RVV m.b.t. rijdend verkeer. Hier valt bijvoorbeeld fietsen in het voetgangersgebied onder. Ook is de boa bevoegd te handhaven op geslotenverklaring en rijrichting. Bovendien zijn er ook artikelen in de APV en VFL opgenomen m.b.t. parkeren en verkeersveiligheid, o.a. voertuigwrakken, aanhangers en recreatievoertuigen. Sinds 1 januari 2025 zijn de boa's in de gemeente Dijk en Waard bevoegd om te handhaven op geen of onjuiste fietsverlichting, het negeren van rood licht door fietsers en voetgangers, en handheld telefoongebruik door fietsers. Deze 3 bevoegdheden zijn verkeerstaken die de boa's hebben overgenomen van de politie. Door het handhaven op deze 'kleine' verkeersovertredingen, wordt de verkeersveiligheid en de leefbaarheid binnen gemeente Dijk en Waard vergroot.

Zorg (omgaan met verward gedrag)

De boa's zijn veel aanwezig in de wijk en hebben contact met inwoners. De boa's spelen een rol in de vroege signalering van verward gedrag en kunnen de inwoner in contact laten komen met de juiste hulpverleningsinstantie. Daarnaast meldt de boa signalen bij team Veiligheid en eventueel Sociaal Domein. Het is hierbij belangrijk dat de boa's leren hoe signalen te leren herkennen en hoe om te gaan met (beginnend) verward gedrag.

Uitbreiden taken

Naast de bovengenoemde basistaken en taken vanuit het Integraal Veiligheidsplan, is het takenpakket van de boa uitgebreider. Voor de boa's in de gemeente Dijk en Waard houdt dit uitgebreidere takenpakket in: toezicht en handhaving van de alcoholwet, toezicht en handhaving op het water en toezicht en handhaving tijdens evenementen. Dit allesomvattende takenpakket is onderdeel van de boa 3.0.

Toezicht en handhaving alcoholwet

De Alcoholwet is in werking getreden per 1 juli 2021 en heeft de Drank- en Horecawet vervangen. In de Alcoholwet is als belangrijkste wijziging voor de boa's toegevoegd dat er gehandhaafd kan worden op wederverstrekking van alcohol (een meerderjarige die alcohol koopt voor een minderjarige is strafbaar).

In 2023 was toezicht en handhaving van de Alcoholwet binnen de gemeente Dijk en Waard uitbesteed aan een externe partij. De professionalisering van het team houdt ook in dat uitbesteede taken weer worden overgenomen en dat de boa zich specialiseert, in dit geval in de Alcoholwet. Het terugnemen van het toezicht en de handhaving op de Alcoholwet betekent een taakverzwaring voor de boa's. Het maakt het werk van de boa interessanter, veelzijdiger en het versterkt hun positie. Dit past binnen het kader van dit document.

Toezicht op de vergunningen is terug in het takenpakket van de boa's sinds 1 januari 2024. De mystery guest controles (alcohol <18 jaar) zullen nog uitbesteed blijven worden. Er zijn binnen het team vijf boa's bevoegd om op de Alcoholwet te handhaven. Vijf bevoegde boa's zijn voldoende om te handhaven op de horeca-instellingen in de gemeente Dijk en Waard. Het advies is om de instellingen één keer per twee jaar te bezoeken, tenzij er meldingen binnen komen en eerdere actie vereist is. De boa richt zich tijdens de controles op toezicht op de vergunningsvoorwaarden van de horecaondernemers.

Toezicht en handhaving evenementen

In de openbare ruimte zijn steeds meer activiteiten, zoals demonstraties, festivals en evenementen. De verwachting is dat deze ontwikkelingen zich zullen voortzetten. De boa's spelen hierin een rol in de eerste ring: overlast, wildplassen en parkeren. De boa's vervullen een oog- en oorfunctie. Een organisator van een evenement is verantwoordelijk voor de inzet van beveiligers op het evenemententerrein. De boa ziet enkel toe op de omgeving van een evenement. Dit om ervoor te zorgen dat de omgeving van het evenement leefbaar blijft. In het handhavingsarrangement is vastgelegd dat de politie optreedt bij openbare orde verstoringen en calamiteiten. Tijdens evenementen moet duidelijk zijn wat van de betrokken partners verwacht wordt en wat de samenwerkingsafspraken zijn. De inzet van boa's bij evenementen wordt jaarlijks gebaseerd op de evenementenkalender.

Water

De gemeente Dijk en Waard is een waterrijk gebied, met onder andere het Rijk der Duizend Eilanden, de Noorderplas en de Ringvaart. Varen is een populaire bezigheid in Dijk en Waard. Naast het plezier wat hierdoor wordt ervaren, is er ook overlast van waterrecreanten. Deze overlast bestaat uit te hard varen, geluidsoverlast, te veel alcoholgebruik en het niet naleven van de regels.

Om de overlast te beperken, is er in de zomer van 2021 een verplichte bootregistratie ingesteld. In 2022 zijn 16 processen-verbaal uitgeschreven voor het ontbreken van de bootregistratie. Echter, uit de evaluatie is gebleken dat de aanwezigheid van een zichtbaar registratienummer op de boot niet aantoonbaar bijdraagt aan beter gedrag op het water.

Het college heeft de wateren binnen de bebouwde kom aangewezen als gebied waar hinderlijke vaarbewegingen verboden zijn. Sinds 2024 kunnen de boa's dus (indirect) handhaven op te hard varen. Sinds 2025 zijn de bevoegdheden van de boa's van de gemeente Dijk en Waard op het water uitgebreid. Deze uitbreiding betreft de opname van 33 strafbare feiten uit de zogenaamde 'waterpilot' in Domein I van de Regeling domeinlijsten boa. Een voorbeeld is het varen zonder geldig klein vaarbewijs. Deze uitbreiding vloeit voort uit pilots in onder andere Aalsmeer, Amstelveen, Alkmaar, Breda, Leiden en Wijdmeren, waarbij boa's op het water handhavend optraden. Uit de evaluatie van deze pilots blijkt dat de uitbreiding van bevoegdheden zowel effectief als maatschappelijk wenselijk is, op voorwaarde dat boa's goed zijn opgeleid en beschikken over de vereiste vaartechnische kennis. Naast het uitschrijven van bekeuringen, heeft de aanwezigheid van boa's op het water een controlerende functie en draagt het bij aan de leefbaarheid.